अटिज्म स्पेक्ट्रम डिसअर्डर भएका बालबालिकालाई कसरी सहयोग गर्ने
शिक्षा ब्यूरो 2022

परिचय
आमाबाबुहरू सधैं आफ्ना बालबालिकाहरूलाई भविष्यमा सफल हुनको लागि उपयुक्त जीवन र सिक्ने वातावरण प्रदान गर्न चाहन्छन्। विशेष शैक्षिक आवश्यकता (SEN) भएका बालबालिकाहरूको प्रारम्भिक पहिचान र सहयोग प्रदान गर्दा उनीहरूको दैनिक जीवन र सिकाइ वातावरणमा घुलमिल हुन सजिलो बनाउँछ र उनीहरूको क्षमता विकास हुन्छ।

अटिज्म स्पेक्ट्रम डिसअर्डर(ASD) भनेको के हो?
ASD भनेको मस्तिष्कको कार्यप्रणालीमा असामान्यताको कारण हुने जन्मजात विकास सम्बन्धी विकारहरू हुन्। यी लक्षणहरू व्यक्ति पिच्छे फरक-फरक हुन सक्ने भए तापनि अटिज्म भएका व्यक्तिहरूलाई मुख्यतया निम्न दुई पक्षमा कठिनाइ हुन्छ:

सामाजिक संचार र अन्तरक्रिया
- सामाजिक अन्तरक्रियामा समस्या हुनु, अन्तरक्रिया गर्न पहल गर्न नसक्नु वा उपयुक्त सामाजिक व्यवहार प्रदर्शन गर्न नसक्नु
- भावना व्यक्त गर्न वा बुझ्न गाह्रो हुनु
- अरुसँग मित्रता स्थापित गर्न र त्यसलाई कायम राख्न वा सामाजिक स्थितिको परिवर्तनको अन्तर्दृष्टि राख्न र त्यस अनुसारको व्यवहार समायोजन गर्न कठिन हुनु
- गैर-मौखिक जानकारी बुझ्न र संचारमा यसलाई लागू गर्न कमजोर, जस्तै, आँखा र अनुहारको अभिव्यक्तिको कमी
- मौखिक कुराकानीमा समस्या हुने, जस्तै, दोहोरिएका भाषणहरू प्रयोग गर्नु वा असामान्य स्वरमा बोल्नु

जिद्दी वा दोहोरिने व्यवहार र रुचिहरू
- निश्चित अभ्यासहरूमा दृढतापूर्वक अडिग रहनु र परिवर्तन प्रति प्रतिरोधी, जस्तै, एउटै मार्ग प्रयोग गर्न आग्रह गर्ने
- रुचिको प्रतिबन्धित ढाँचा, जस्तै, डाइनोसर, बस वा नक्सामा मात्र रुचि
- कुनै निश्चित कार्य, बोलि वा चाललाई कडाइका साथ दोहोर्याउनु
- बाह्य संवेदी उत्तेजनाप्रति अति प्रतिक्रिया वा कम प्रतिक्रिया, वा असामान्य प्रतिक्रियासमेत हुनु

आमाबाबुको भूमिका
मेरो बच्चालाई ASD छ जस्तो मलाई लागेको छ...
- विशेष शैक्षिक आवश्यकता संयोजक (SENCO), कक्षा शिक्षक, विद्यार्थी मार्गदर्शन कर्मचारी वा विद्यालयका समाजसेवीसँग सम्पर्क गर्न पहल गर्ने, ताकि विद्यालयले उपयुक्त मूल्यांकन र मार्गदर्शन सेवाहरूको व्यवस्था गर्न सकोस्

मेरो बच्चालाई ASD भएको मूल्याङ्कन गरिएको छ...
- आफ्नो बच्चाको SEN जानकारी तुरुन्त र सक्रिय रूपमा प्रदान गर्नुहोस्। उचित समर्थन सेवाहरूको व्यवस्थाको लागि उसको मनोचिकित्सा रिपोर्ट स्कूलमा पठाउनुहोस
- आफ्नो बच्चाको सिकाई, सामाजिक अन्तरक्रिया र भावनात्मक अवस्था बुझ्न विद्यालयको विद्यार्थी समर्थन टोली, कक्षा शिक्षक र विषय शिक्षकहरूसँग सञ्चार कायम राख्नुहोस्; र

आवश्यक परेको बेला तिनीहरूसँग उपयुक्त समर्थन रणनीतिहरू छलफल गर्नुहोस्

- पहिले आफ्नो भावनालाई सम्हाल्न सिक्नुहोस् र उसको प्रति आफ्नो अपेक्षाहरू समायोजन गर्नुहोस्। बच्चाको प्रयास र सकारात्मक कार्यको लागि तिनको प्रशंसा गर्नुहोस्
- आफ्ना बच्चालाई सकेसम्म चाँडै साथीहरूको सम्बन्ध विकास गर्न मदत गर्नुहोस्। जस्तै: आफ्ना बच्चालाई समान रुची भएका साथीहरूसित कुराकानी गर्ने प्रबन्ध मिलाउनुहोस्
- प्रदर्शन, भूमिका खेल्ने र कथा सुनाउने जस्ता रणनीतिहरूद्वारा उसको र अरूको भावना र विचार बुझ्न आफ्नो बच्चालाई मद्दत गर्नुहोस्, र उसलाई सामाजिक नियमहरू सिक्न मद्दत गर्नुहोस्
- उसको मौखिक समझ बढाउन सरल, स्पष्ट र प्रत्यक्ष भाषामा उसलाई निर्देशन दिनुहोस्
- तपाईंको बच्चालाई अमूर्त निर्देशन, दैनिक दिनचर्या र पाठहरूको विषयवस्तु बुझ्न मद्दत गर्न दृश्य संकेत (जस्तै चित्र कार्ड, तालिका, राम्रो व्यवहार रेकर्ड फारम र मन नक्सा) प्रयोग गर्नुहोस्
- बच्चालाई बारम्बार प्रदर्शन गरेर अनि नक्कल गर्दै सरल शब्द वा वाक्यमा आफ्नो आवश्यकता व्यक्त गर्न प्रोत्साहन दिनुहोस्
- पूर्व सूचना दिएर आफ्नो बच्चालाई परिवर्तन अनुसार छाँटकाँट गर्न मदत गर्नुहोस्
- सिक्न, कुराकानी गर्न र राम्रो बानी विकास गर्न आफ्नो बच्चाको रुचिको प्रयोग गर्नुहोस्। जस्तै: उसलाई उसको मनपर्ने कुराहरूको चित्रमा पुरस्कृत गरेर
- आफ्ना बच्चालाई उसको भावना व्यक्त गर्न र उसका भावनालाई नियमन गर्न मार्गदर्शन गर्नुहोस्, जस्तै: आफ्नो भावना अभिव्यक्त गर्न/आफैलाई मद्दत गर्न उसलाई भावना कार्ड दिनुहोस्
- आफ्नो बच्चाको रुचि र सबल पक्षलाई उसको क्षमता विकास गर्न मद्दत गर्ने उद्देश्यले पहिचान गर्नुहोस्

समर्थन सेवाहरू र रणनीतिहरू

साधारणतया, औसत बौद्धिकता भएका ASD भएका विद्यार्थीहरू साधारण विद्यालयमा भर्ना हुन्छन्। ASD र बौद्धिक अपाङ्गता (ID) दुवै भएका विद्यार्थीलाई आमाबुबाको सहमतिमा परिचयपत्र भएका बालबालिकाका लागि विद्यालयमा राखिन्छ । विद्यालयहरुले विद्यार्थीहरुको आवश्यकता अनुसार निम्न सहयोग प्रदान गर्नेछन्:

साधारण विद्यालयहरू

- "3-स्तरीय हस्तक्षेप मोडेल"
    - प्रभावकारी अध्यापन विधि र शिक्षण सामग्री अपनाएर विद्यार्थीहरूलाई 1-स्तरीय गुणस्तरीय सिकाइ प्रदान गर्ने, र विद्यार्थीहरूको सिकाइ प्रगतिको निरन्तर अनुगमनका आधारमा निर्देशनमा समायोजन गर्ने; यसो गर्दा कक्षामा विद्यार्थीहरूको आवश्यकता पूरा गर्न सकिन्छ र सिक्ने र सामाजिक अन्तरक्रियामा तिनीहरूको अनुकूलता बढाउन सकिन्छ।
    - सामाजिक संचार र व्यवहार र भावना व्यवस्थापनमा विद्यार्थीहरूको सीप प्रशिक्षित गर्न 2-स्तरिय "थप्रे" हस्तक्षेप समर्थन, जस्तै सानो समूहमा सिक्ने, विधालयपछि निवारण कार्यक्रम, पुल-आउट निवारण कार्यक्रमहरूको व्यवस्था गर्नुहोस्।
    - विधालयहरूले तुलनात्मक रूपमा बढी समर्थन को आवश्यकता भएका विद्यार्थीहरूका लागि व्यक्तिगत 3-स्तरिय समर्थन पनि प्रदान गर्नेछ। यसमा उनीहरूका लागि "व्यक्तिगत शिक्षा योजना" डिजाइन गर्ने, उनीहरूको

आवश्यकताको आधारमा उनीहरूका लागि उपयुक्त व्यक्तिगत सिक्ने उद्देश्यहरू स्थापना गर्ने, व्यक्तिगत गहन प्रशिक्षण प्रदान गर्ने र उनीहरूको सिक्ने प्रगति र योजनाको प्रभावकारितामा नियमित समीक्षा सञ्चालन गर्ने समावेश छन्।

- ASD भएका विद्यार्थीलाई सहयोग गर्न विद्यालयले अपनाएका साझा रणनीति

  संरचित शिक्षा वातावरण

  विद्यार्थीहरूको समायोजनलाई सुविधाजनक बनाउन स्पष्ट कक्षाको दिनचर्या र तालिकाहरू स्थापना गर्नुहोस्

  दृश्यात्मक रणनीति

  विद्यार्थीहरूलाई कक्षा नियम र उचित व्यवहार सम्झाउनका लागि कक्षा कोठामा तस्वीर, फोटो र पाठ जस्ता "दृश्य संकेत" पोस्ट गर्नुहोस्

  साथी समर्थन

  ASD भएका विद्यार्थीहरू र उनीहरूका साथीहरू बीच साथीहरूको अन्तरक्रिया बढाउनुहोस्, जस्तै अन्यसँग अन्तरक्रिया गर्न सिक्नको लागि ASD भएका विद्यार्थीहरूको लागि पियर प्ले समूहहरू व्यवस्थित गर्ने

  बोल्ने र कुराकानी गर्ने तालिम

  आवश्यकतामा परेका विद्यार्थीहरूलाई बोली र सञ्चारसम्बन्धी व्यक्तिगत वा समूहगत तालिम प्रदान गर्नुहोस्

  सामाजिक तथा भावनासम्बन्धी तालिम

  खाँचोमा परेका विद्यार्थीहरूलाई उनीहरूको सामाजिक तथा भावनात्मक व्यवस्थापन सीप बढाउन व्यक्तिगत वा सामुहिक तालिम प्रदान गर्नुहोस्

  सामाजिक वृत्तान्त कथाहरू

  विद्यार्थीहरूलाई सामाजिक परिस्थिति बुझ्न मद्दत गर्नुहोस् र सामाजिक वृत्तान्त कथाहरूसहित उनीहरूलाई उपयुक्त सामाजिक प्रतिक्रियाहरू सिकाउनुहोस्

  राम्रो व्यवहार पुरस्कार योजना

  विद्यार्थीहरूसँग ठोस व्यवहारिक लक्ष्यहरू निर्धारण गर्नुहोस् र प्रतिक्रिया र पुरस्कार मार्फत उनीहरूको राम्रो व्यवहारलाई सुदृढ पार्नुहोस्

- व्यवसायिक समर्थन

  मूल्याङ्कन, परामर्श र व्यावसायिक समर्थनमा सेवाहरू प्रदान गर्न विद्यालयमा आधारित शैक्षिक मनोवैज्ञानिकहरू, भाषण चिकित्सकहरू, आदिको व्यवस्था गर्नुहोस्।

विशेष विद्यालयहरू

"विशेष विद्यालयमा आटिस्टिक बालबालिकाका लागि श्रोत शिक्षण कार्यक्रम" मार्फत विशेष विद्यालयहरुमा अध्ययनरत ASD भएका विद्यार्थीहरुलाई सामान्य कक्षा अध्यापनका अतिरिक्त बढि सहयोग प्रदान गरिएको हुन्छ । कार्यक्रम अन्तर्गत स्रोत शिक्षकहरुले विद्यार्थीहरुको आवश्यकता, सिकाइ कार्यसम्पादन र शिक्षण क्रियाकलापको प्रकृतिलाई ध्यानमा राखी व्यक्तिगत वा साना समूहको हस्तक्षेप, कक्षामा समर्थन र अनुगमन गर्ने व्यवस्था मिलाउनेछन् ।

उपयोगी वेबसाइटहरू र सोधपुछ टेलिफोन नम्बरहरू

शिक्षा ब्यूरो

http://www.edb.gov.hk

हङकङ क्षेत्रीय शिक्षा कार्यालय	2863 4646
काउलुन क्षेत्रीय शिक्षा कार्यालय	3698 4108
नयाँ क्षेत्रहरू पूर्व क्षेत्रीय शिक्षा कार्यालय	2639 4876

नयाँ क्षेत्रहरू पश्चिम क्षेत्रीय शिक्षा कार्यालय	2437 7272
विशेष शिक्षा सम्बन्धी सामान्य सोधपुछ	3698 3957

शैक्षिक मनोविज्ञान सेवा खण्ड

• हङकङ	3695 0486
• काउलुन	3698 4321/ 3907 0949
• नयाँ क्षेत्रहरू पूर्व	3547 2228
• नयाँ क्षेत्रहरू पश्चिम	2437 7270

"(SENSE)" एकीकृत शिक्षा र विशेष शिक्षासम्बन्धी अनलाइन जानकारी
https://sense.edb.gov.hk

- एसिडी भएका विद्यार्थीहरुलाई सहयोग गर्ने बारे जानकारी

https://sense.edb.gov.hk/en/types-of-special-educational-needs/intellectual-disability/index.html

- "एकीकृत शिक्षाको लागि सम्पूर्ण विद्यालय दृष्टिकोण सम्बन्धी आमाबुबाका लागि गाइड"

https://sense.edb.gov.hk/uploads/page/integrated-education/guidelines/ieparentguide.pdf

- "एकीकृत शिक्षाको लागि सम्पूर्ण विद्यालय दृष्टिकोण" सम्बन्धी सञ्चालन गाइड

https://sense.edb.gov.hk/uploads/page/integrated_education/landing/ie_guide_en.pdf

स्वास्थ्य विभाग

बाल मूल्याङ्कन सेवा	https://www.dhcas.gov.hk/en/
विद्यार्थी स्वास्थ्य सेवा	https://www.studenthealth.gov.hk/eindex.html

सामाजिक कल्याण विभाग
https://www.swd.gov.hk